

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

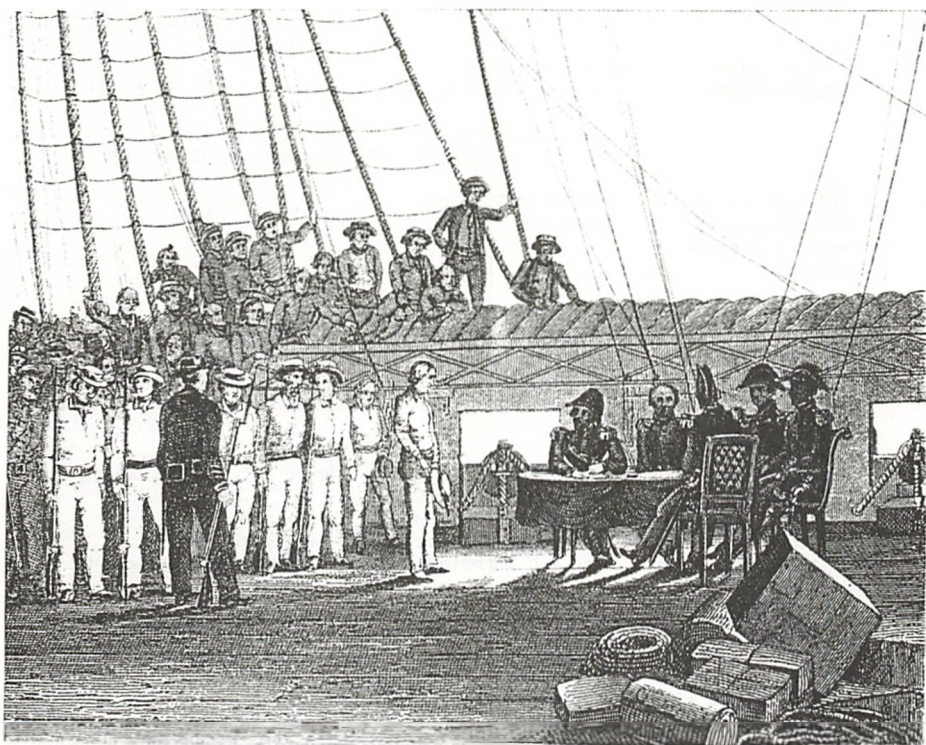

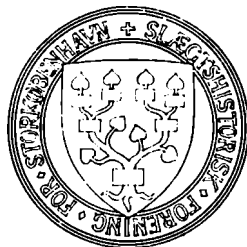
Slægt & Stavn

1991 : 3

ISSN 0107 - 539x

udgives af
SLÆGTSHISTORISK FORENING FOR STORKØBENHAVN

Formand:	Jørgen Aasberg Mac Donald Alle 15, 2750 Ballerup - 42 97 01 71
Kasserer:	Lone Wredstrøm St. Kongensgade 89, 2., 1264 K - 33 32 79 13 (EFTER KL 18)
Ansvarshavende redaktør:	Lone Wredstrøm St. Kongensgade 89, 2., 1264 K - 33 32 79 13 (EFTER KL 18)
Øvrige redak- tionsmedlemmer:	Bjørn Sommer Åboulevarden 14, 2200 N - 31 35 23 89
	Grethe Aasberg Mac Donald Alle 15, 2750 Ballerup - 42 97 01 71
Tidsbestilling til biblioteks- besøg i Mormon- kirken	A M Krogh-Thomsen Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke - 42 17 92 51

Bladet sendes gratis til foreningens medlemmer.

Bladet udsendes 4 gange årligt - sidst i februar, begyndelsen af maj, midt i august samt midt i december. Hvis De ikke har fået bladet omkring disse terminer, bedes De rette henvendelse til Deres lokale postkontor.

Dead-line for indsendelse af artikler er 1. januar, 1. april, 1. juli samt 1. november.

For enkelte numre er prisen kr. 10 eller i årsabonnement kr. 40 (4 numre pr. årgang), der kan indbetales på foreningens girokonto nr 2 20 86 28.

Kontingent for medlemsskab af Slægtshistorisk forening for Storkøbenhavn koster kr. 100 årligt - samboende partner kr. 50 årligt.

Indlæg sendes til: St. Kongensgade 89, 2., 1264 K

Eftertryk med kildeangivelse tilladt.

*****

Meddelelse fra formanden

HJÆLPERE SØGES

Som omtalt andet sted i bladet har vores forening fået overdraget afholdelse af slægtsforskertræf 1992.

I den forbindelse bedes interesserede medlemmer, der vil hjælpe med afviklingen rette henvendelse til undertegnede.

Bestyrelsen er simpelthen ikke i stand til ene at løse opgaven uden hjælp fra medlemmerne.

Tilsagn modtages: J. Aasberg, Mac Donald Alle 15, 2750 Ballerup
tlf. 42 97 01 71.

Vi er kommet i nød - Bestyrelsens mangeårige medlem, Munksgaard, er holdt op - Han har i lang tid sørget for drikke ved vore møder.

Hvem kan overtage dette job?

Bør være et medlem, der komme "hver" gang og som kan klare 45 vand.

Håber på henvendelse - Aasberg - tlf. 42 97 01 71.

De skrev hjem

KIRSTINE og HANNE - to søstre fra Fuglse - med efternavnet HENNINGS-DATTER udvandrede til Amerika omkr. 1880, fordi de ellers kun havde Fattighuset at se frem til. Det fortalte de i breve til deres broder - Skomager HANS HENNINGSSEN - i Fuglse (min oldefar).

Ved juletid kom der breve, fra det store land, derovre fra vest, og de blev omhyggeligt gemt. Først af min oldefar og senere af min farmor, der døde i 1938. Efter den tid har de indtil for at par år siden - ligget godt gemt i min skuffe.

I efteråret 1988 indkaldte Aage Poder til Arkivmøde om udvandrernei Slægtshistorisk forening for Storstrøms Amt, og her fik jeg kendskab til det nyoprettede "DANISH IMIGRANT MUSEUM", i USA.

Jeg huskede, at KIRSTINE i begyndelsen af dette århundrede, boede i Iowa, sammen med sin mand, JENS, der også var dansk, samt sin efterhånden ret store familie.

Deres daværende adresse sendte jeg til Museet, og spurgte - temmeligt naivt, syntes jeg selv, om de kunne finde efterkommere efter KIRSTINE og JENS. Jeg havde vel næppe ventet noget resultat; men en måneds-tid senere, fik jeg et venligt brev fra Museets direktør, med 2 Polketællingslister fra 1885 og 1910 med familiens navne og data, samt et løfte om, at museet ville arbejde videre med sagen.

Så.... i februar 1989 kom der, næsten samtidig, brev fra NEBRASKA, IOWA og FLORIDA. Det var tre af KIRSTINE's børnebørn. Senere har jeg hørt fra endnu en af KIRSTINE's efterkommere, samt efterkommere fra HANNE. Disse to grene af slægten i Amerika, kendte ikke noget til hinandens eksistens d e t g ø r d e n u.

Det var begejstrede breve. To af familierne havde for år tilbage besøgt Danmark og forsøgt at finde deres "Rødder", men forgæves, så der var lykke på begge sider af Atlanten.

Et af KIRSTINE's børnebørn har forsket energisk i sin slægt efter deres ankomst til Amerika, og har nu suppleret med oplysninger, jeg har kunnet give hende. Det er blevet til et digert værk på langt over 100

sider, som jeg ved juletid fik tilsendt et eksemplar af. Slægtshistorie og oplysninger, samt adresser på alle slægtens medlemmer - spredt over hele USA.

I september 1989 var to af KIRSTINE's oldebørn på tourné i Europa og besøgte ved den lejlighed - min familie.

Mere end 100 år var forløbet, uden fysisk kontakt mellem den amerikanske og den danske gren af vor slægt.

Jeg mødte de to unge mennesker på Nykøbing F. station (de havde aldrig set et billede af mig), men straks de stod af toget, råbte de mig an - der var ingen tvivl hos dem - jeg lignede så bestemt en af deres morbrødre.

Senere fandt vi ud af, at min søn POUL og deres lillebroder, lignede hinanden som "to dråber vand".

Det er ikke så helt lidt, der kan komme ud af at deltage i et møde med Aage Poder, hvis man har gamle breve fra Amerika.

SLÆGTSFORSKNING kan bringe mange gode oplevelser med sig.

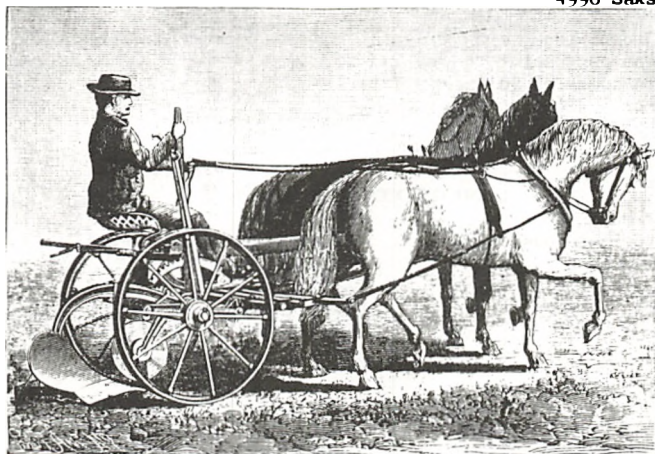
"THE DANISH IMMIGRANT MUSEUM

BOX 178 ELK HORN,

U S A

For \$ 15,00 om året kan man blive medlem - og modtager 4 gange årligt et medlemsblad - med nyt fra museet og dets arkiv.

Preben Poulsen
Ottevej 3
4990 Saksøbing

ARKIVADRESSER

Arkivleder Henning Bender fra DET DANSKE UDVANDREARKIV har samlet denne liste over adresser på arkiver rundt i verden.

Gengivet fra "Rødderne" Årskiftet 1991.

DANMARK

Det danske Udvandrerarkiv
Ved Vor Frue Kirke
Boks 1731
9100 Aalborg

ENGLAND

Merseyside Maritime Museum
The Archives
Albert Dock
Liverpool L3 4AA, ENGLAND

IRLAND

Genealogical Office
2 Kildare Street
Dublin 2, EIRE

LITHAUEN

Kornelija Jurgaitiene
Foreign Relations Dept.
Lithuanian Academy of Sciences
3 Jedomino pr. 232600 Vilnius
LITHUANIA

CANADA

Danish Heritage Society of Dickson
P.O. BOX 54
Spruce Fiew
Alberta
TOM 1VO, CANADA

FINLAND

Institute og Migration
Piispankatu 3
SF-20500 Abo/Iuku, Suomi/FINDLAND

ISLAND

Vilbergur Juliusson
Box 25
Gardabø, ISLAND

NORDIRLAND

Ulster Historical Foundation
68 Balmoral Avenue
Belfarst BT9 6NY
NORDIRLAND

Ulster-American Folk Park
Mellen Road
Castletown
County Tyrone BT78 5QY
NORDIRLAND

NORGE

Det norske Utvandrersenteret
Bergjelandsgate 30
N-4012 Stavanger, NORGE

Norsk Utvandrermuseum
Postboks 1104
N-2301 Hamar, NORGE

TYSKLAND

Förderverein Deutsches
Auswanderermuseum e. V.
D-2850 Bremerhaven
Inselstraße 6, TYSKLAND

Historic Emigration Office
Tourismus-Zentrale Hamburg
Burchardstraße 14
Postfach 102249
D-2000 Hamburg, TYSKLAND

Auswanderearchiv Schleswig-Holstein der Amerika Gesellschaft
Bismarckallee 5
D-2360 Bad Segeberg, TYSKLAND

SVERIGE

Svenska Emigrantinstitutet
Strandvägen 4
Box 201
S-351 04 Växjö, SVERIGE

Emigrantregistret
Norra Strandgatan 4
Box 331
S-651 08 Karlstad, SVERIGE

USA

Danish Immigrant Archives
Grand View College
1351 Grand View Avenue
Des Moines
Iowa 50316, USA

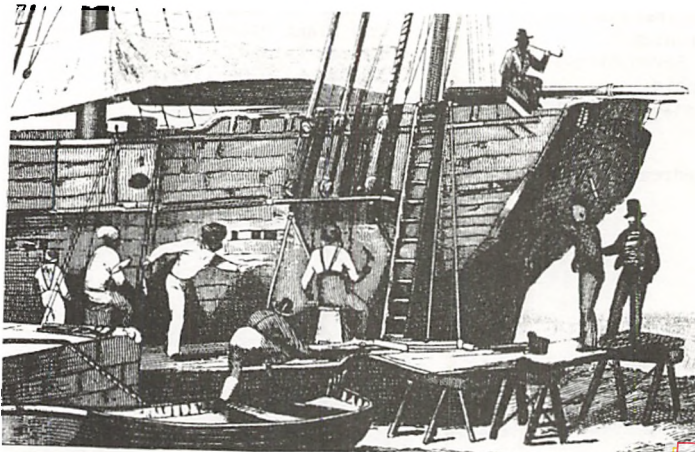
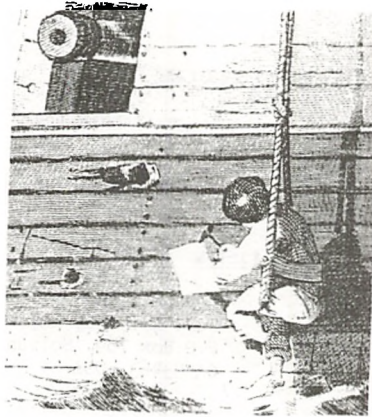
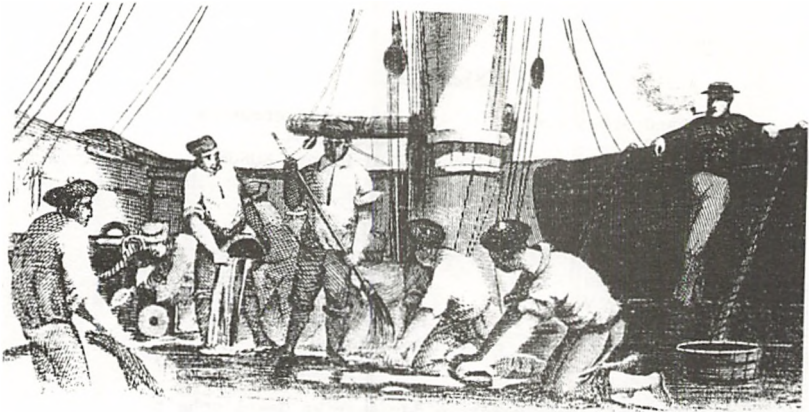
Elverhoy Museum
1624 Elverhoy Way
P.O.Box 769, Solvang
CA 93463, USA

The Balch Institute for
Ethnic Studies
18 South Seven Street
Philadelphia
Pennsylvania 19106, USA

Center for Migration Studies
209 Flagg Place
Staten Island
New York 10304-1199, USA

Se også adressen i artiklen "De skrev hjem"

Tyven 2. del

Matrosen Frederik Cort blev fremstillet og formanet om at sige sandheden. Erkendte, at han havde været ombord, begge gange, man solgte trosser.

Arrestanten Frederik Ketzner atter fremstillet.

Foreholdt Cort.s forklaring, benægter han, at have været ombord, da trosse nr. 2 blev solgt.

Atter indsat i arrest.

Arrestanten Frantz Engelbreht fremstillet. Tilstår, at han sammen med de andre skar en trosse i 3 stykker, hvorefter stykkerne i sække blev båret til Christen Larsen. Der var en kone og pige tilstede i lokalet, da trossen blev afleveret.

Arrestanten Lars Pedersen gav nu "eenstemmig forklaring".

Arrestanten Johan Christopher Kæsemacher tilstår, at han fulgte med de andre, da trossestykkerne blev leveret.

Arrestanten Rasmus Lillie vedgår, at have været med til at bære trossen til Christen Larsen.

Jacob Waes og Frederik Cort blev ligeledes belagt med arrest.

Fol. 431 a.

Mandagen den 20. juni 1808 blev arrestanten Rasmus Lillie fremstillet. Gav nu forklaring i henhold til tidligere tilståelse.

Kiøldermand Christen Larsen mødte efter indkaldelse. Han havde borgerskab, som Øltap-

per, men handlede ogsaa med gammelt tougværk og Jern.

Han forevistes arrestanten Rasmus Lillie og dennes forklaring, "men benægtede samme ganske og aldeles".

Arrestanterne Frantz Engelbreht, Lars Pedersen og Johan Christopher fremstilledes og forevistes ham, samt igientage, at de for omtrent 2 mdr. siden vare paa een og samme tiid hos ham med 3 sække med stykker af en trosse, som blev af ham vejet, og hvorfor han betalte Rasmus Lillie 18 Rigsdaler.

Men Christen Larsen benægter det aldeles og siger, at de lyve ham paa. Ligeledes nægter han, at have afhandlet Skibmand Ketzner, som blev ham forevist, noget tougværk eller at kjende ham, uden forsaavidt, at han ved at komme i Strilaus Kiølder, mulig har seet Ketzner der.

Fol. 434 b.

Tiirsdagen den 21. juni 1808 blev forhøret genoptaget. Kiøldermand Christen Larsen og dennes tjenestepige, Else Christensdatter, var indkaldt.

Pigen mødte.

Hun nægter at kende noget til, at hendes husbond har modtaget tovværk.

Arrestanterne Frantz, Lars Pedersen, Johan Christopher og Rasmus Lillie blev forevist hende, men hun kan ikke "gjendkende" dem.

De derimod siger: "at de skønne ei rettere, end at det var hende, som tillige med konen var tilstede, da de kom med tougværket".

Hun forklarede, at hun ikke vidste hvorfor Christen Larsen ikke var mødt.

Forklarede, at der ikke er "andre Fruentimmere i Kiøderen end hendes madmoder og hun".

Fol. 435 a.

Onsdagen den 22. juni 1808 blev arrestanten Ketzner atter fremstillet og formanet om at sige sandheden. Benægtede først, at have gjort aftale med Christen Larsen eller at have givet Rasmus Lillie besked om at hente en trosse, men senere kan han ikke erindre nogen af dele-

Kiødermand Christen Larsens kone Marie Dorthea mødte efter indkaldelse. Nægter kendskab til, at en trosse var leveret. Selvom arrestanterne blev hende forevist, kan hun ikke genkende dem, mens de derimod siger, at det var hende, der var til stede i kælderen, da de kom med trossen.

Arrestanten Frantz Engelbreht fremstod og forklarede, at han forud for det første forhør havde været hos Christen Larsen, der gav ham 1 Rdl. til dem alle, for at blive holdt uden for sagen. Dette var Årsagen til de usandheder, han var kommet med omkring trosse nr. 2.

Arrestanten Johan Christopher gav samme forklaring.

Arrestanten Rasmus Lillie forklarede, at han forud for første forhør havde fået en seddel af Ketzners Kone. Med blyant var skrevet, at han skulle gå til Christen Larsen og fortælle, at Ketzner havde nævnt ham i Retten. Christen Larsen havde givet 1 Rdl. til deling for at

undskyldte ham så godt som muligt.

Arrestanten Jacob Waes gav samme forklaring, som Frantz og Johan Christopher - og fortalte, at Rasmus Lillie havde givet brændevin, hvor af arrestanten "fik en soppken".

Rasmus Lillie tilstår dette og forklarer, at resten af pengene, 2 Mark, var afleveret, da han blev indsat i arresten. Justitssergenten bekræftede.

Arrestanten Frederik Cort gav samme forklaring som Waes, med det tillæg, at han på gaden havde fået 12 skilling.

Rasmus Lillie erindrer ei rettere, end, at Frederik Cort fik 20 Sk.

Arrestanten Ketzner nægtede, at have afgivet skriftlig eller mundtlig besked om at rette henvendelse til Christen Larsen.

Rasmus Lillie vedblev sin forklaring.

Fol. 438 a.

Torsdagen den 23 juni blev forhør genoptaget.

Arrestanten Ketzner tilstod, at han "i sit skidne tøj, havde lagt en seddel om, at han havde nævnt Christen Larsen.

Kiødermanden Christen Larsen mødte atter. Blev foreholdt Rasmus Lillie.s forklaring om besøget, men han "veed intet deraf".

Fol. 438 a.

Torsdagen den 30 juni atter forhør.

Retten erfarede, at Rasmus Lillie, på grund af sygdom, var overført fra arresten

til hospital.

Arrestanten Lars Pedersen erkendte, at der kun var solgt een trosse til Jagten. Grunden til tidligere påstand var, at Kieldermanden skulle holdes uden for.

Arrestanten Jacob Waes fastholdt, at han ikke havde været med til at hente trossen ombord. Han havde hele tiden opholdt sig i Strilaus Kielder.

Fol 446 a.
Lørdagen den 2. juli 1808 mødte Kieldermand Christen Larsen efter indkaldelse. Formanet om "ikke længere at lægge dølgemaal paa sandheden". Han erkendte derefter, at han var blevet kontaktet af Ketzner, som han kendte af udseende, og som han vidste, var underofficer ved Marinen. Han fik tilbudt en trosse og tog mod denne. Senere var en af matroserne kommet og havde fortalt, at Ketzner og en matros var blevet arresteret. Matrosen havde sagt, at de andre skulle i forhør, samt at de ikke havde noget at leve af, hvorfor Larsen havde givet ham 1 Rdl. til deling.

Han erkendte, at han veed, at det er "forbuden at købe af Holmens folk", men han sagde, at han troede, at trossen tilhørte Ketzner selv.

Arrestanten Ketzner fremstilledes og forklarede, at han havde indgået aftale med Christen Larsen om en pris på 8 Mark pr. Lispund, hvis tovværket var nyt.

Fol. 447 a.
Mandagen den 4 juli 1808 - atter forhør.

Arrestanten Ketzner atter afhørt om listen med de 56 punkter vedr. mangler på båden.

Fol. 463 b.
Onsdagen den 20 juli 1808.

Arrestanten Ketzner fremstilledes og forklarede, han havde modtaget de omhandlede trosser i "afvigte februar maaned hos Forvalter Poulsen".

Fra Hospilalet blev fremstillet arrestanten Rasmus Lillie, og fra arresten, arrestanterne Frantz Engelbreht, Lars Pedersen, Jacob Waes, Johan Christopher Kæsemacher, Frederik Christopher Cort, samt Christian Dinesen, som i en anden sag sidder arresteret, og Kieldermand Christen Larsen mødte. De havde intet at erindre mod den ansatte værdi af trosserne.

Arrestanterne blev derefter i hver sin arrest henbragt og Christen Larsen betræffer for, at tilstilles Politiretten til videre behandling. Forhøret udsat.

Fredagen den 22. juli 1808 fremstilledes arrestanten Ketzner - Retten lod ham gentage sin forklaring af 4. juli om de manglende 56 ting. Vedr. nogle af punkterne gav han lidt anden forklaring.

Fol. 467 b.
Lørdagen den 23 juli fremstilledes arrestanten Frantz Engelbreht - Retten gennemgik listen over Kongebådens mangler. Kunne intet fortælle om manglerne, dog vidste han, at Johan Christopher i sommer havde lånt en skraber til sin båd. Skraberøen endnu

ikke returneret.

Arrestanten Lars Pedersen blev ligeledes foreholdt omhandlede liste. Kendte intet til forvandskning af grej, dog var en "Kous fra bomdirktallien" gået overbord, da Maagen i sommer lå ved Bryghuset.

Fol. 468 b.
Mandagen den 25 juli 1808 blev forhør genoptaget.

Matrosen Christian Dinesen, som i denne sag arreteret, efter at have udstaaet straf i Fredags efter dom i anden sag, blev fra arresten fremstillet løs og ledig. Vedr. manglerne vidste han kun, at en blok sprang en gang i dette aar, da de dirkede bommen op og gik overbord sammen med stroppen.

Arrestanten Johan Christopher forklarede i henseende til de opgivne mangler, at han veed, at nogle af kloderne ere gaaet overbord, og at kloehammeren og jern koebenet er forkommet ved Bryghuset samt, at en feltstol har Ketzner laant til Kok, Ludvig paa Trekroner-Batterie, og noget af brandgodset er brugt ombord og noget forkommet som hvilere og friholdere, samt at kobberpumpen er udlaant til een af kanoneerbaadene og 1 skraber laante arr. i sommer til at reengiøre sin baad med og samme skraber er hjemme i hans kvarter i Elsdyrsgade nr. 39 og kan der faaes hos hans forældre naar forlanges.

Fol. 474 a.
Tiirsdagen den 26 juli 1808 atter forhør.

Arrestanten Jacob Waes kender ikke til anden forvandskning ombord, end de 2

bemeldte trosser.

Arrestanten Frederik Christopher Cort forklarede om manglerne, at Johan Christopher har laant en skraber, og at Ketzner har laant en feltstol til Ludvig Kok.

Fol. 476 b.
Onsdagen den 27. juli 1808 atter forhør.

Fra hospitalet fremstilledes arrestanten Rasmus Lillie. Kender kun til forvandskningen af de 2 trosser. Kous og strop gaaet overbord. Kloderne gaaet itu og overbord ved seilenes hejsning o.s.v. Arrestanten blev overgivet til Løberen for at bringes paa hospitalet.

Fol. 487 a.
Onsdagen 3. august 1808 blev arrestanten Frederik Ketzner fremstillet og foreholdt de øvriges forklaringer om de manglende genstande.

Nægter nogle og vedgaaer andre.

Fol. 488 b.
Torsdagen 4. august 1808 mødte den nuværende fører af Kongebaaden Maagen, Quartermester 1. div. 5. Comp. Jochum Hassing og forklarede om manglerne. Han havde som fører af Kongebaaden Egelykke laant et beslagen vandfad af Ketzner. Da han senere skulle levere det tilbage, var Englænderne kommet og havde borttaget det sammen med en masse andet grej. Havde ikke faaet journal eller protokol af Ketzner, men ville nu rekvirere saadant. Aftraadt.

Arrestanten Ketzner var fremstillet, efter indkaldelse mødte Overkanoner J. E. Lillie, men arr. forkla-

rer, at det ei er ham som laante Kobberpumpen og Lillie veed, at han har qwitteringen for samme undertegnet P. C. Lillie. Lillie forklarer, at det er hans søn: Kanoner Peder Chr. Lillie, som nu er efter commando paa Christiansø.
Dimissus.

Videre mødte fra Søeetats-hosp. Ludvig Jacobsen, som har været kok paa Batteriet Trekroner - Forklarede, at han i Vinter laante en Feltstol af Ketzner. Lovede at tilbagelevere den.

Efter indkaldelse mødte Holmens Seilmagermester Grib forklarede om de manglende seil, at de i de sidste aar har ligget paa seilloftet paa Holmen. Da Englænderne kom, borttog de alt.

Videre mødte efter indkaldelse Bradbænkkipper Lars Hansen, forklarer, at han blev Bradbænkkipper den 20. Nov sidste aar efter de engelskes bortreise. Der har intet jern været i den saakaldte Jernhave ved Baadebyggereskuret, ei heller har nøglen til samme, siden den tid været ved Bradbænken og compar. kan saaledes om Baglastjernet ingen oplysninger give.

Videre mødte Skriveren ved Bradbænken matros Hans Rasmussen forklarede, at alt Jern og nøglen til Bradbænken var borte, ved de engelskes bortgang.

Videre mødte Holmens Skipper Hamman, der forklarede, at han kun har 4 Vandbaade under sit regnskab, saa han kan intet sige om manglerne.

Ketzner igen indsat.

Fortsætter i følgende Protokol, Fol. 50 b.

Tirsdagen den 27. Sept. 1808 blev dette forhør genoptaget - udsættelse paa grund af andre kommende sager.

Til Retten havde Ludvig Jacobsen indleveret den laante Feltstol og Johan Christopher den laante Skraber.

Fra Søeetatens hosp. fremstilledes arr. Christian Dinesen - Forklarede, at han nogen tid efter, at have faaet den første Rdl. atter fik een. Kan ei huske af hvem - Havde faaet at vide, at det var for en solgt trosse.

Arr. Ketzner tilstaar, at han havde faaet en af de andre til at give Christian Dinesen 1 Rdl., da han ei selv var til stede.

Arr. Johan Christopher var reqvieret fremstillet fra Hospitalet, men kunde ei møde formedelst sygdom.

Arrestanten Frantz Engelbreht Frantzen fremstillet og igientager forklaring af 23. juli.

Videre fremstilledess arr. Lars Pedersen der igientager forklaring af 23. juli. og arr. Frederik Christopher Cort der igientager sin forklaring af 26. juli Begge benægter at kunde give flere oplysninger i Sagen.

Retten lod lod arrestanterne Frantz Engelbreht, Lars Pedersen og Frederik Christopher Cort passere ud af arresten i betragtning af omstændighederne og den tid, at de have siddet arresteret. Ligeledes havede Retten Chr. Dinesens og Johan Christophers arrest paa Hospitalet, hvorhen Chr. Dinesen igjen blev bragt, hvori mod Johan Frederik Ketzner,

saavel som Johan Jacob Waes og Rasmus Lillie, der var fremstillede bleve igien i arresten indsatte, og forhøret udsat.

Fol. 111 b.

Løverdagen den 19. Nov. foretog Retten atter den dag, man da formedelst mellem kommende deliqventsager endnu ei kunde paakiendes, saa lod Retten arrestanterne Johan Waes og Rasmus Lillie udpassere af arresten - Hvornæst sagen bleve udsat.

Fol. 173 a.

Fredagen den 13. Jan. 1809 blev dette forhør atter foretaget. Auditeuren tilkiendegav, at han formedelst andre passerende sager, ei nu kunde fuldføre denne, hvis aarsag Retten lod Underofficer Johan Frederik Ketzner passere ud af arresten og sagen bleve udsat.

Fol. 468 a.

Mandagen, den 26. juni 1809 blev sagen genoptaget.

Maagens mandskab mødte paa Frantz Engelbreth nær, han var paa Roeflottillien.

Fremstod Johan Jacob Waes, der forklarede, at han mange gange havde været i det kammer, hvor Maagens grej låe - Han havde seet en deel ligge der. Efter de engelskes bortgang var han der igien og da var Loftet tomt. Nægtede fortsat at have været ombord, da trossen huggedes og bragtes til Kieldermanden.

Fremstod Frederik Christian Cort, der tilstod at have været den, der huggede trossen ombord paa Maagen, men dette skeete efter Ketzners

befaling, han refererede sig iøvrigt til sit forige.

Matros Johan Christopher Kæsemacher refererede sig til sit forige.

Capitain Rosenvinge erklærede, at han ikke bestemt kunde erindre, om Ketzner havde meldt til ham at Kammeret være tomt eller ikke, men at Kammeret ere tomt ere ganske vidst.

Da de tiltalte intet videre havde at anføre, blev Sagen optaget til doms, efter at Ketzner i arresten ere indsat.

Auditeuren voterede at:

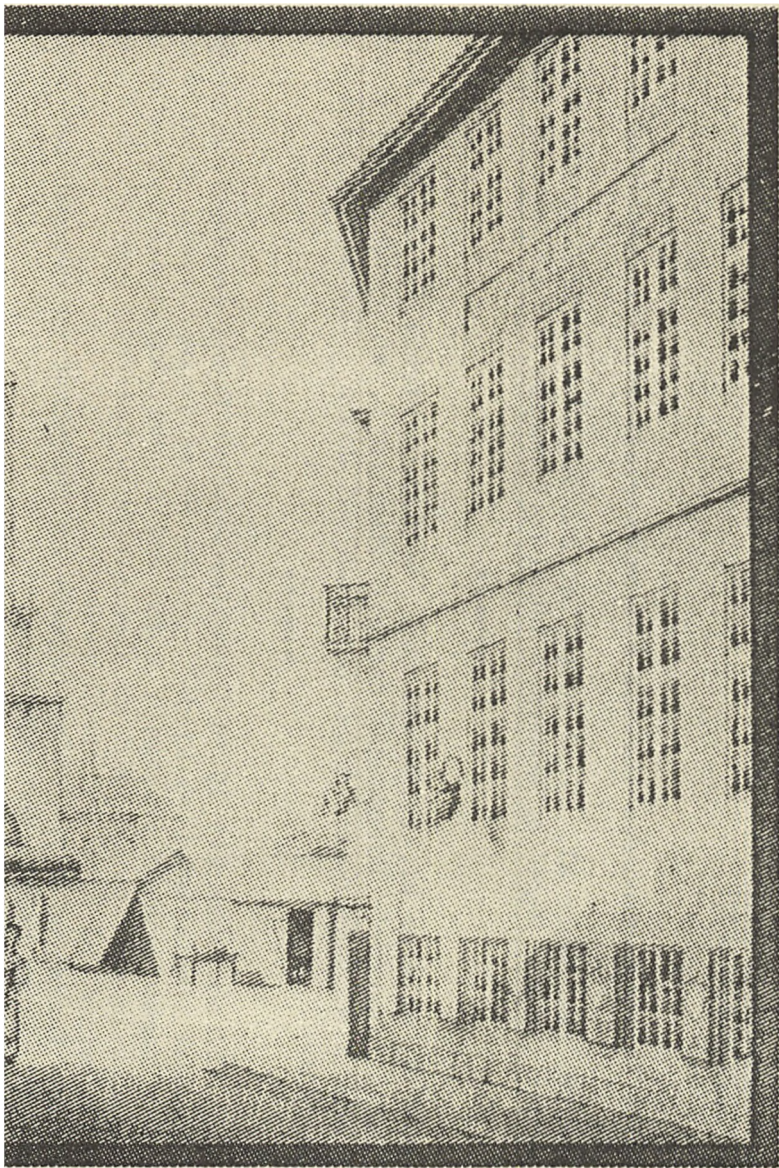
- Ketzner burde degraderes og kattes med 150 slag i 3 dage a' 50 slag, samt hensesættes til arbejde i jern i Kjøbenhavns Fæstning.

- Rasmus Lillie bør kattes i 3 dage a' 27 slag daglig.

- Lars Pedersen, Frantz Engelbreth Frantzen, Johan Christopher Kæsemacher og Frederik Christopher Cort bør kattes, hver af dem i 2 dage a' 27 slag daglig.

- Johan Jacob Waes og Christian Dinesen bør kattes, hver af dem i een dag, den første med 50 slag og den sidste med 27 slag.

Han voterede ligeledes for, at de een for alle og alle for een skulle erstatte de bortstiaalne trosser, dog med den undtagelse, at den sidste trosse kunne de undgaa, hvis Kieldermanden blev tilpligtet at erstatte den ved den retssag, der var ved Kjøbenhavns Politieret.

af H. G. F. Holm

PROGRAM - EFTERÅRET 1991

Foreningens foredrag afholdes fortsat i Mormonkirkens mødesal, Priorvej 12.

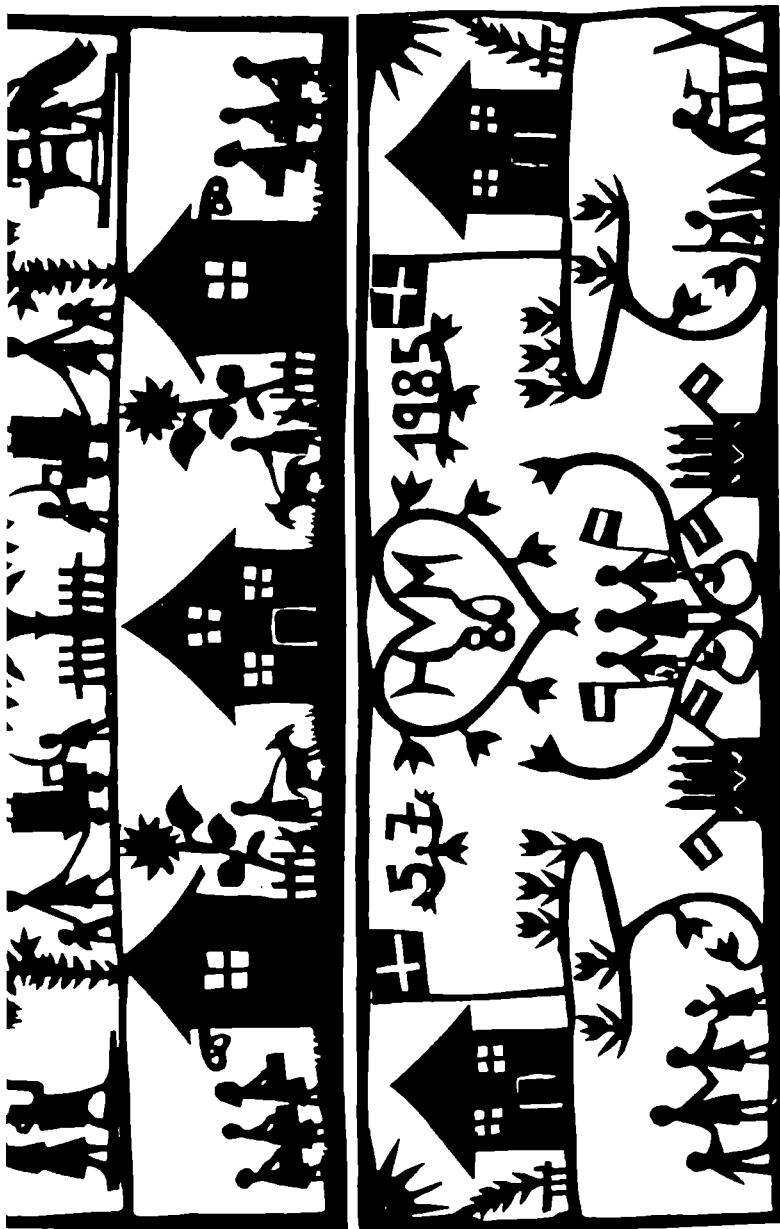
Mandag den 9. september kl. 19.30 fortæller etnolog Charlotte Bøgh om "Børn i Ey og på Landet i gamle Dage" og kommer i denne forbindelse ind på lege og legetøj.

*****

Mandag den 14. oktober kl. 19.30 vil forh. stadsbibliotekar Brita Olsson fortælle om "Et hus's historie". Foredraget har sit udspring i, at foredragsholderen blev interesseret i at vide noget om det hus, som hun bebor - Glarmester Køhler's hus i Vingårdstræde.

*****

Mandag den 11. november kl. 19.30 fortæller adjunkt Svend Jacobsen om brugen af "Tingbøger som slægtshistorisk kilde". Birke- Herreds- og Landstingenes dombøger rækker ofte meget længere tilbage i tiden end f. eks. kirkebøgerne, og de giver som regel oplysninger om et væld af slægtsforhold samtidig med, at de fortæller om vore forfædres små og store stridigheder.
I foredraget fortælleres om, hvordan bøgerne er indrettet og hvordan man arbejder med dem, alt sammen belyst med eksempler.

Hjgs. Møller

Gengivet fra: Hans Laumann's bog "Papirklip i Danmark" Thodes forlag. -

FORSKNINGSSOVERSIGTEN skal i udfyldt stand retur **SENEST 10.1.92**
TRÆFKATALOG - baggrund i oversigterne - tilsendes deltagerne
ca. 1.3.1992.

Suppl. oplysninger: Aasberg, tlf.4297-0171 eller Oest-Larsen, tlf.31 61-0177

Foreløbig tilmelding - TRÆFF 4.4.92

Navn.....tlf.....

Adr.....

Retur til: J. Aasberg, MacDonald Alle 15, 2750 Ballerup.

SLÆGTHISTORISK FORENING FOR STORKØBENHAVN

INDBYDELSE til TRÆFF

KØBENHAVN 4.4.1992

UNIVERSITETET, Frue Plads

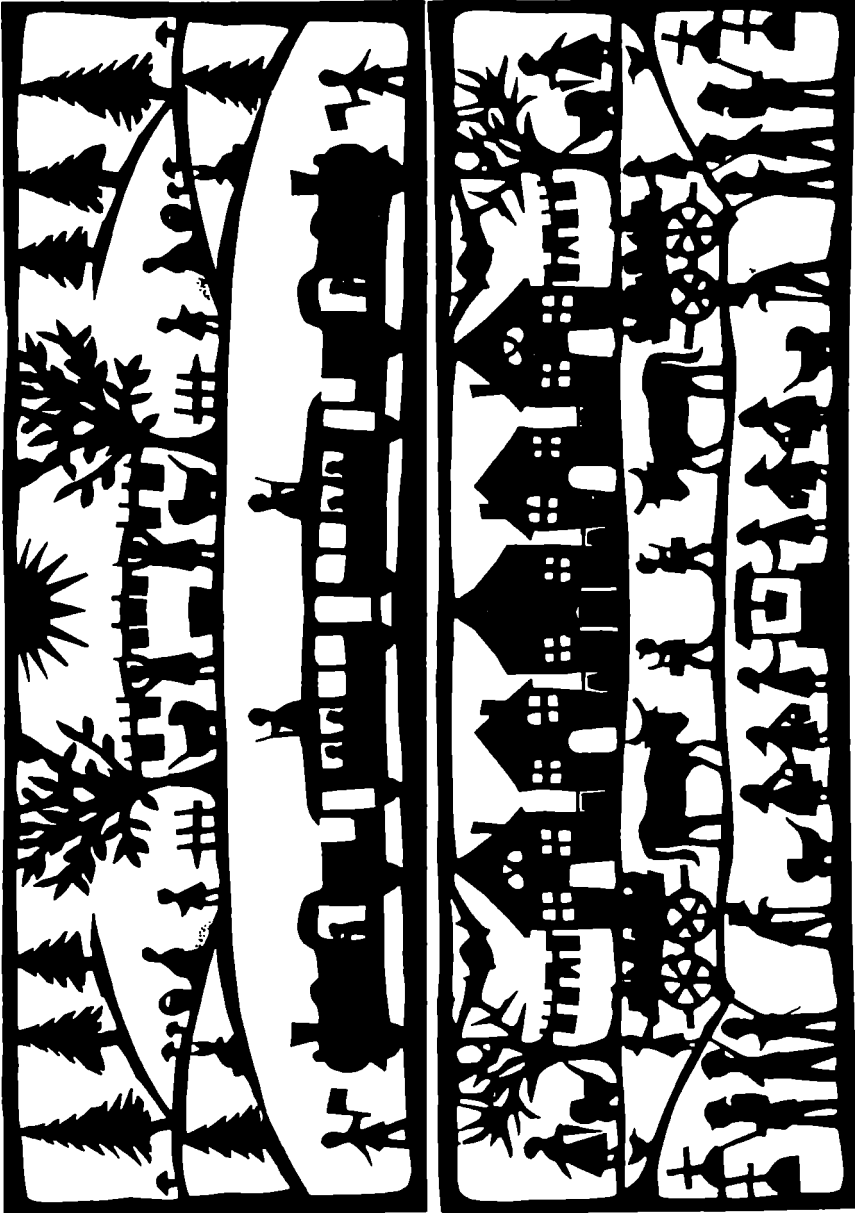
PROGRAM

- 09:00 Ankomst/indskrivning
- 10:00 Velkomst i Festsalen
- 10:15 Foredrag
- 11:00 Ane-udveksling
- 16:30 Afslutning
- 17:00 Træffet slutter

FORELØBIG tilmelding på nedenstående kupon senest 15.10.91

Sendes til: Aasberg, MacDonald Alle 15, 2750 Ballerup

*****

mandag den 7. december kl. 17.30 Huset i Oldemønstret 10000 København N
tallet". Her fortæller indretningsarkitekt Kirsten Rykind-Eriksen om forfædrenes
madskikke.

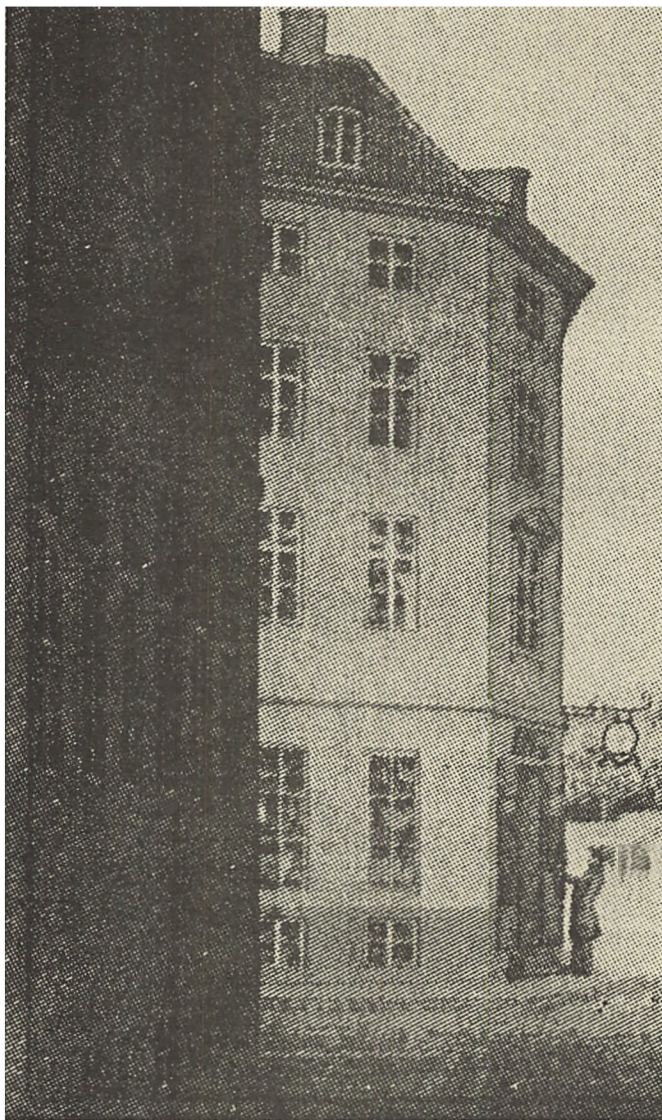
*****

Lørdag den 14. september kl. 11.00 er der planlagt et besøg i landsbyen
"Pederstrup" ved Ballerup. Byen består af en række fredede gårde og huse, som
kommunen siden 1960-erne har overtaget og stillet til rådighed for en række af de
historiske foreninger m.m. i Ballerup f.eks. folkedanserne, som har indrettet
loen på Ryttergården til folkedans. Historisk Forening har etableret egnsmuseum
i Lindbjerggård, og i en længe på Pederstrupgård er der en stor privat samling af
gammelt værktøj ordnet efter håndværk. I en anden længe er der udstilling af fund
gjort under udgravninger i kommunen. Det seneste, man har overtaget, er
Grantoftegård, som man vil drive som "arbejdende gård" med økologisk drift og
gamle husdyracer. Endelig er der "Store Peders Hus" med demonstration og
udstilling af keramik, vævning, spinning og plantefarvning. Byens værksteder er
åbne under vores besøg.

Pederstrup, Ballerup, er beliggende 20-25 min gang ad Pederstrupstien fra
Ballerup S-station (Centersiden) - Der er et antal bænke spredt langs stien.
Fælles afgang, for dem der ankommer med S-tog, fra perronen kl. 10.30.

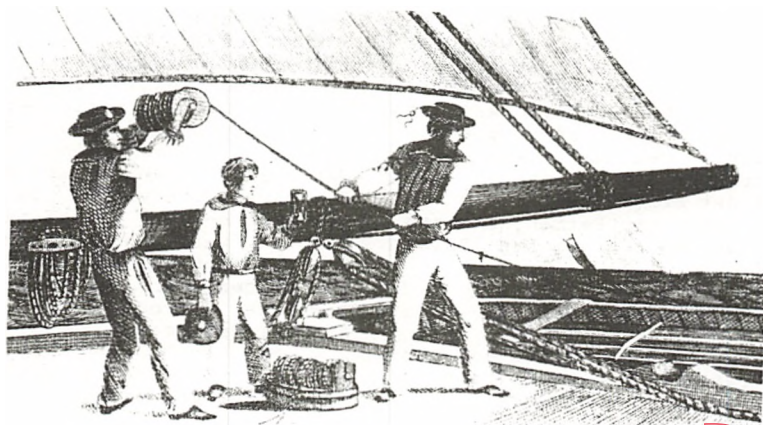
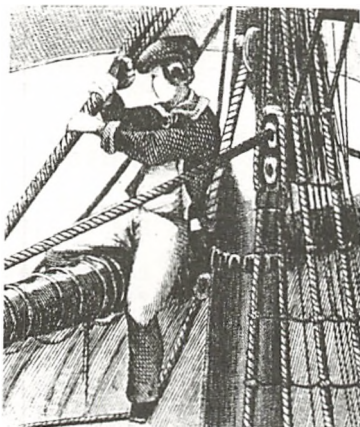
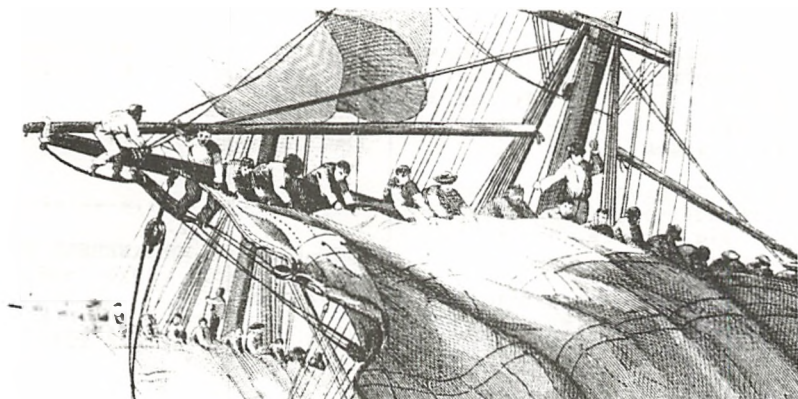
Tag madpakken med og nyd den ude - eller evt. inde (dårligt vejr) vores "øl- og
vandkasse" sikrer, at der kan købes drikke til sædvanlige priser.

*****

Vingårdstræde set mod Nikolaj Plads

I retssagen mod bl.a. JOHAN CHRISTOPHER er der henvisninger til, at nogle af de tiltalte sidder i arrest i andre sager.

Inga Thomsen har i denne forbindelse også interesse-ret sig for de sager, hvor der er "gengangere".

SØE-ETATENS COMBINEREDE RET,
Domsprotokol 15/3-1804 -
29/3-1806.

Oktober 1805 folio 347b:

DOM

i sagen mod matros af 4 div.
2. comp. nr. 36: RASMUS LIL-
LIE.

Matros af 4-2 comp. RASMUS LILLIE blev den 13. sept. i aftenstunden anholdt i Adelgaden med et par lange hvide munderingsbuxer, som aftenen forhen vare stiaalen fra en mariner: MORTEN HANSEN i Borgergaden.

Under forhøret i den anledning er det oplyst, at tiltalte har kjøbt samme buxer kort førend sin anholdelse i Adeigaden, af en som paa den tid ubekjendt kone: MAGRETE FRANK, som falbød samme og hvilken kone desaarsag er sat under tiltale ved det civile Forum. Det falder altsaa alene tiltalte Matros Rasmus Lillie til last, at han har kjøbt af en uberettiget, men da tiltalte i foranførte anledning har siddet arresteret i 4-5 dage, skionner Retten, at hans forseelse derved kan anses afsonet.

THI KIENDES FOR RET

Matros Rasmus Lillie bør for straf og videre tiltale i denne sag fri at være, dog

at han betaler sin arrestforplejning: a' 8 skilling daglig.

Den combinerede Ret, den 30. okt. 1805.

+++++

SØE-ETATENS COMBINEREDE RET,
Domsprotokol 29/3-1806 -
20/4-1809.

November 1806 folio 124b:

DCM

i sagen imod arrestanterne:
Matroserne af:

- 3 div. 4 comp. nr. 56, JO-
HAN GOTFRED RAMHOLT

- 1 div. 7 comp. nr. 2,
CHRISTIAN DANIEL FÆDDER

- 4 div. 2 comp. nr. 36,
RASMUS LILLIE

Den 28. okt. sidstleden om eftermiddagen observerede skildvagten ved Beegkiedelen paa Gammelholm Mariner HATTING, at en tønne Beeg blev udbragt fra Beegkiedelen af en Matros og ved hjælp af en anden, rullet over Broen hen til en Jolie bag Kongebaadene og derfra bortbragt. Efter afløsningen kl. 3 meldte Skildvagten dette til Vagtchefen. Noget derefter indfandt Sætunderofficereren for Kongebaaden "SNEGLEN" Matros af 3 div. 4 comp. JOHAN GOTFRED RAMHOLT sig paa Broen ved Hovedvagten, og da Mariner Hetting gienkjendte ham, at være den som havde hiulpet den anden at rulle Beegtønden over Broen, blev bemeldte Matros Johan Gotfred arresteret.

Ved det i den anledning holdte forhør, er det for-

nemmelig ved egen bekiendelse oplyst, at fornævnte Sætunderofficer Johan Gotfred og de under sagen arresterede matroser af 1 div. 7 comp. nr. 2 CHRISTIAN DANIEL FÆDDER og 4 div. 2 comp. nr. 36, RASMUS LILLIE have udført bemeldte tyverie på følgende maade:

Efterat Matrosen RASMUS LILLIE, som er fast ved Kongebaaden "Maagen", der laae udfør Mastegraven, havde samme dags formiddag erholdt Nøglen af sin Underofficer til Kongebaadens Jolle, for at forlænge Kættingen, at Jollen ikke skulde skamfiles, fattede han det forsæt for at faae penge imellem hænder, at søge leilighed til at borttage en tonde Beeg fra Beegkiedelen og ved Jollen bringe den bort og sælge samme.

Da han derpaa traf i nærheden af Beegkiedelen Matrosen CHRISTIAN DANIEL FÆDDER, som er fast ved Kongebaaden "Sneglen", der den dag laae under kiøhaling ved Krahnens sammesteds, tilkiendegav han ham sit forsæt, og bleve de da enige om, at naar RASMUS LILLIE havde faaet en kiøber, vilde CHRISTIAN DANIEL søge leilighed at stiale en tonde Beeg.

RASMUS LILLIE gik da i Nyhavn og skal der have truffet en ham ubikiendt Skipper, hvis Jagt laae paa Strømmen udfør Gamle Qvæsthuis, hvilken Skipper samtykte i, at vilde afkiøbe ham en tonde Beeg, som han foregav at en havde tilfals, og skulde betalingen bestemmes naar Rasmus Lillie kom med beeg.

Rasmus Lillie gik derpaa tilbage til Holmen og tilkiendegav Chr. Daniel dette, hvorefter Rasmus Lillie gik

ombord og gjorde Jolle Løs. Noget derefter kl. omtrent 2 1/4 om Eftermiddagen, da kiøhalingsarbeidet ved Kongebaaden "Sneglen" var ophørt, gik Chr. Daniel med det øvrige mandskab fra borde, undtagen Sætunderofficer JOHAN GOTFRED, som blev ombord. Da Chr. Daniel derpaa havde leilighed, gik han ind ved Beegkiedelen og ubemærket af beegfylderen, som var paa den anden side, bemægtigede han sig en tonde Beeg, hvilken han rullede ud derfra hentil Broen, men havde vanskelighed at rulle den over samme, da idet samme Johan Gotfred, som var kommen op af Kongebaaden, kom til og i forening med ham rullede den over Broen og hen ad Steenbroen til Kongebaaden "Maagen", hvor de begge tilligemed Rasmus Lillie fik den ned i Jollen, hvor Rasmus var, som straks vorde med det stiaalne igenem Bommen ved Mastemagerværftet ud paa Strømmen, men Chr. Daniel og Johan Gotfred gik tilbage, og da Skildvagten Hetting i det samme kom dem imøde og spurgte, hvor den tonde skulde hen, skal Chr. Daniel have svaret, at den skulde til Christiansholm, samt at passagerseddeløen kom snart, men Chr. Daniel har benægtet, at der blev svaret Skildvagten noget. Chr. Daniel gik ud af Holmen og Johan Gotfred ombord paa Kongebaaden, men indfandt sig siden ved Vagten og som anmeldt anholdt.

Under forhøret er udkommen nogen formodning om, at Rasmus Lillie er roet med Kaasterne henad Knippelsbroen, men dette har han aldeles benægtet, og derimod forklaret, at han roede til den forommeldte Jagt udfør Gamme-qvæsthuis, hvor folkene

modtog tønden med beegget, men at han ingen betaling fik for samme, da Skipperen ikke var ombord, endvidere at han om aftenen forgiøves søgte at træffe Skipperen i Land, at da han næste Morgen vilde ombord i Jagten, var den halet derfra, og han siden ikke kunde finde samme, hvilket ogsaa derefter under sagen forgiøves er forsogt.

Rasmus Lillie saavel som Chr. Daniel have tiistaet, at de vilde med hinanden have deelt betalingen for beegget, om Rasmus Lillie havde faaet nogen. De have begge benægtet, saavel som Johan Gotfred, at have givet mindste aftale med ham om tyveriet. Johan Gotfred har ligesom til undskyldning for sit forhold forklaret, at han troede at Chr. Daniel kom med tonden fra Hovedmagasinet, hvorfra undertiden udleveres Beeg til Beegkiedelen (og som ogsaa skal have været tilfødt samme dags formiddag) samt fordi han saae, det faldt Chr. Daniel besværligt, hialp ham at rulle tonden over Broen og endvidere hen til og udi Jollen, uden at gjøre sig nogen betænkning om hvor den skulde hen eller om foretaget var tilladeligt eller utilladeligt, men naar samtlige foranførte omstændigheder tages i betragtning in specie, at Chr. Daniel var fast mand ved Kongebaaden "Sneglen" under Johan Gotfred, og da det tillige af disse 2 arrestanter er vedgaaet, at Johan Gotfred uden Chr. Daniels anmodning hialp ham tonden over Broen hen i Jollen, og uden at ved den leilighed noget blev talet imellem dem, eller at Johan Gotfred erkyndigede sig om sagens sammenhæng, saa

skjønner Retten, at Johan Gotfred maae blive at ansee, som den der har deeltaget i en handling, som viste sig at være tyverie, og at han saavel som de andre maa blive tildømte tyvestraf.

Den omhandlede stiaalne tøndede Beeg er lovligen vurderet til 9 Rigsdaler, hvilke alle arrestanterne blive pligtige at erstatte. Hvad dernæst straffen i nærværende sag angaaer, da have arrestanterne i betragtning af det stiaalnes værdie, gjort sig skyldige i stort tyverie paa Holmen og maae desaarsag blive at dømme i overensstemmelse med den 616, 619 og 620 paragraf i Krigsartikelsbrevet for Landtjenesten ved Søetaten.

THI KIENDES FOR RET

Arrestanterne, Matroserne af 3 div. 4 comp. nr. 56, Johan Gotfred Ramholt - af 1 div. 7 comp. nr. 8, Christian Daniel Fædder - og af 4 div. 2 comp. nr. 56, Rasmus Lillie bør kattes, enhver af dem i 3 dage, hver dag med 50 slag og derefter hensættes til arbejde i jern udi Kiøbenhavn's Fæstning, enhver af dem i 2 aar, saa bør de ogsaa een for alle og alle for een erstatte til den Kgl. Kasse, bemeldte tøndede Beeg, værdie med ni Rigsdaler, samt hver af dem betale selv deres forpleining a' 8 skilling daglig.

Den compinerede Ret, 7. nov. 1806.

Denne dom over Matroserne Johan Gotfred, Chr. Daniel og Rasmus Lillie bliver her ved stadfæstet, dog saaledes, at de fritages for de

idømte fæstningsarbeider, samt den ene dags katning, saaledes at de istøden for tre dage ikkun skal kattes enhver af dem i to dage, hver dag med 50 slag.

Admiralitet- og Commisariats- Collegium, den 8 nov. 1806.

Wengel Knuth   Steen Bille
Grove   N.Perbøl

+++++

SØE-ETATENS COMBINEREDE RET,
Domsprotokol 29/3-1806 -
20/4-1809.

Juli 1808 Folio 447a.

DOM

i sagen imod arrestanterne,
Matroser af

- 3 div. 5. comp. nr. 29.
DANIEL PEDERSEN

- 3 div. 3. comp. nr. 43.
HANS HANSEN

- 3 div. 3. comp. nr. 63.
CHRISTIAN DINESEN

- 3 div. 3. comp. nr. 36.
JOHANNES REWALD

samt Skibmand af

- 1 div. 5. comp. JOCHUM
FREDERIK HASSING

Ved det i nærværende sag holdte forhør i anledning af Chefen paa Flaadebatteriet ved Kastrup: Captain Lieutenant HOPPE.s til Retten henviste Rapport af 8 ds. er det ved egen bekiendelse og øvrige omstændigheder fuldkommen oplyst, at da Kongebaaden "Maagen", som bragte proviant og adskillige favne Granbrænde til bemeldte Batterie, udlastede sammesteds

den 7 ds. have fornævnte 4 af Baadens mandskab, arrestanterne: Daniel Pedersen, Hans Hansen, Chr. Dinesen og Johannes Rewald fundet leilighed til at forstikke omtrent 1/4 favn af brændet, paa den maade at Daniel Pedersen, Chr. Dinesen og Johs. Rewald under losningen langede det ubemærket ind igiennem det hul, som er paa Skoddet mellem Lasten og Kabeirummet og Hans Hansen var i Kabeirummet og modtog samme, men da Kongebaaden efter udlosningen blev visiteret, opdagedes glierningen.

Arrestanterne have forklaret, at det ingenlunde var deres hensigt at berige sig deraf, men de vilde alene bruge brændet til at kaage noget mad ved ombord, naar de kunde faae leilighed til at kiøbe noget, saasom Kongebaadens mandskab staaer paa Land, kaast og gage og til den ende bleve de enige i Lasten, saaledes at forstikke noget som foranført, men de have benægtet, at enten Kongebaadens Skibmand Hassing eller andre vare medvidende i forbrydelsen.

Skibmand Jochum Frederik Hassing har ogsaa aldeles benægtet saadant for sin del, han har derfor forklaret, at det undertiden skeer at Kongebaaden er flere dage fra Land og at de kan behøve at kaage noget mad ombord, men til den ende kan de faa brænde af Spaanhaven, naar de melder sig derom, men dette sidste have arrestanterne nægtet at vide og det bemærkes, at de kun faa uger have faret med Kongebaaden, undtagen Christian Dinesen.

Efter foranførte sagens beskaffenhed skiønner Retten, at arrestanternes forbrydel-

se bør betragtes som under-
sløb, og at de derfor maa
blive at tilkomme en arbi-
trær straf af katning i an-
ledning af 615, 678 og 782
Landkrigsartikel, hvorfor
vil skærpelse for Daniel Pe-
dersen og Hans Hansen tages
i betragtning, at de forhen
har været dømte og straffede
for tyverie, hvorimod Skib-
manden bliver frifunden.

THI KENDES FOR RET

Arresterterne, matroser af

- 3 div. 5 comp. DANIEL PE-
DERSEN

- 3 div. 3 comp. HANS HANSEN

- 3 div. 3 comp. CHRISTIAN
DINESEN

- 3 div. 3 comp. JOHANNES
REWALD

bør kattes 1 dag, Daniel Pe-
dersen og Hans Hansen, hver

med 50 slag, og de andre
hver med 27 slag.

Skibmand Hassing bør for
tiltale i denne sag, fri at
være.

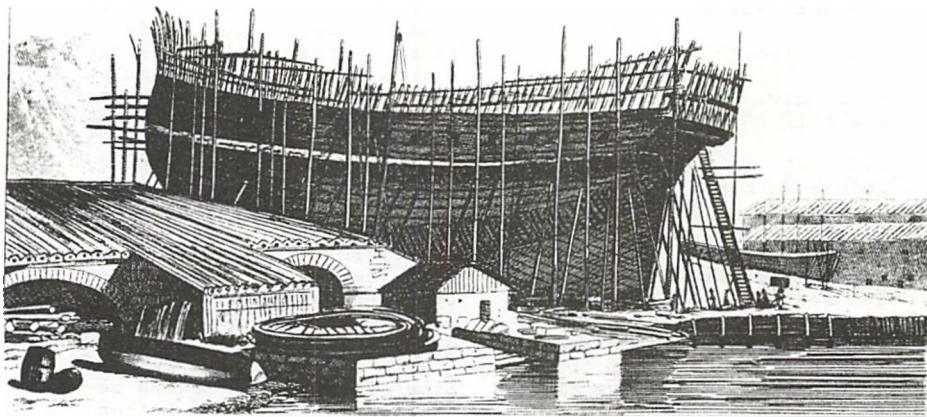
Den combinerede Ret, den 11
Juli 1808.

Denne Dom bliver herved
stadfæstet, dog saaledes at
matroserne Daniel Pedersen,
Hans Hansen, Christian
Dinesen og Johannes Rewald
istædet for den idømte
katning, skal tamps, enhver
af dem i 2 dage, de første
hver med 50 slag og de
tvende andre hver med 27
slag.

Admiralitetets- og Commisari-
ats-collegium, den 19 juli
1808.

Wengel Steen Bille Grove
/ W. Ferbol

Indsendt af: Inga Thomsen
Lyrskovgade 20
1758 Kbh. V.

Meddelelse fra redaktøren

Praktiske meddelelser bragt første gang i "Rødderne" Årskiftet 1991.

På grund af omflytning i Rigsarkivet vil Folketællingerne 1890, 1895, 1901 og 1906 blive overflyttet til Rigsarkivets depot i Glostrup. Læsesalens besøgende bliver fra og med mandag den 14. januar 1991 derfor henvist til alene at benytte mikrofilm af de nævnte folketællinger. Overflytningen til depot sker ikke mindst for at undgå yderligere nedslidning af folketællingsskemaerne.

*****

Rigsarkivet ligger inde med en "Fortegnelse over indkomne navne til Monumentet i Marselisborg Mindepark for de i Verdenskrigen faldne Danskere". (1931).

Dette er en registratur til de navne, som findes på mindemuren i Marselisborg Parken. Personerne har deltaget i 1. ste Verdenskrig, og fortegnelsen giver oplysninger om, hvor vedkommende er faldet, navn og fødested.

*****

Rigsarkivet ligger også inde med nogle protokoller (Danske Kancelli) over rejsende ved Færgestederne i DANMARK. Det er afskrifter over de afgående og ankomne rejsende. Alfabetisk navneregister forefindes, ordnet fra færgested til færgested. Perioden er 1812-1814, men enkelte går også til 1816.

En god periode, da der jo ikke er Folketællinger.

*****

HÅNDSKRIFT OG PSYKE

Som slægtsforsker kan man gå til diverse kirkebøger og arkiver og få klarhed over, hvor og hvornår ens forfædre og -mødre blev født, hvad de bestilte, hvornår og med hvem de giftede sig, hvornår og hvor mange børn de fik, og hvornår de døde. Væsentlige rammer for at placere dem i tid, sted og miljø. Men derudover er det sjældent muligt at skaffe sig mere viden med mindre det drejer sig om mennesker der specielt har udmærket sig, så der eksisterer samtidige beskrivelser, eller de måske selv har efterladt sig skriftligt vidnesbyrd i form af dagbøger eller lignende.

For manges vedkommende må vi lade os nøje med de nævnte data, men nogle ligger sikkert også inde med gamle håndskrevne breve eller dokumenter, og så er der straks mulighed for at få lidt mere at vide om slægten. For håndskrift og psyke hænger intimt sammen.

Vi kender hinanden på de store bevægelser - gang, gebærder, mimik, men vi kender også hinanden på de små, f.eks. på håndskriften. Når vi får et brev fra en bekendt, behøver vi ikke se på afsenderen for at vide, hvem det er fra.

Skrivebevægelserne udføres med hånden, men de styres af hjernen, og de er ligesom alt andet, der kontrolleres af hjernen, udtryk for noget helt personligt. Hvert menneske er unikt, og denne individualitet afspejler sig også i håndskriften.

Det er da heller ikke uden grund at underskriften har juridisk bindende gyldighed, den er om noget vores personlige "varemærke". Hvad vi skriver under på, hæfter vi for.

De store bevægelser armbevægelser, gang, holdning kalder vi normalt kropssprog, men de små, skrivebevægelserne, er også kropssprog - bare i miniformat. Håndskriften er sammensat af vore mindste og mest udtrykfulde fagter, og fordi den er fæstet til papiret, kan vi studere bevægelserne i den i ro og mag. De bliver, hvor de er.

Hver bevægelse rummer et udtryk, for hver følelse er ledsaget af et bevægelsesudtryk. Det er velkendt, at vi bevæger os forskelligt alt efter, hvordan vi er tilpas, og hvem vi i øvrigt er. Denne udtryksbevægelse er også til stede i skriften, og ved at genopleve og forstå den kan man også forstå, hvilke følelser og karakteregenskaber skriften udtrykker.

Så længe man har skrevet i hånden, har det været en kilde til undren, så forskelligt håndskrifterne faldt ud, selv om det, vi lærte i skolen var præcis det samme. Forklaringen på det forhold er altså netop den, at skriften er et helt personligt udtryk, ingen bevæger sig eller ter sig helt på samme måde - heller ingen bevæger sig på helt samme måde på papiret, når først bevægelsen forløber automatisk og ubevidst.

Når en grafolog skal analysere en håndskrift er det først det umiddelbare indtryk, helhedsindtrykket, man hæfter sig ved og tager stilling til. F.eks. rytmen, stregens "elasticitet", skriftens særpræg og forholdet mellem form og bevægelse.

Forholdet mellem bevægelse og form udtrykker personens tilbøjelighed til at lade sig lede af følelser og impulser kontra holdninger og idealer.

En meget bevægelsesbetonet skrift (1.) er således udtryk for en åben og spontan karakter, en der ufortrødent giver udtryk for sine tanker og følelser. En for hvem personlig erfaring tæller mest.

Den meget formbetonede skrift (2.) fortæller derimod, at her er et menneske, for hvem personlige idealer, begrænsninger og selvdisciplin kommer forud for følelser og drifter.

Skriftens særpræg tages som udtryk for skribentens behov for at markere sig som noget specielt, for personlighed eller originalitet. En enkel og upåfaldende skrift (3.) ses hos mennesker som er fordringsløse og saglige, evt. konventionelle, hvorimod de store sving og kruseduller (4.)

træder hos folk, som kan lide at boltre sig i rampelyset. Særpræg kan selvfølgelig også både være raffinerede forenklinger og elegante udsmykninger - det sidste ses mere i gamle skrifter end i moderne.

Skriftens elasticitet kommer til udtryk i stregens spænding. En meget slap og ustyret streg (1.) vidner om dårlig tilpasningsevne p.g.a. hæmningsløshed, rastløshed og manglende evne til at yde modstand. En tilpas elastisk streg (3.) om god tilpasning og stabilitet, en for stram streg (5.) om overstyring og anspændt kontrol, og endelig har vi i den yderste ende af spektret den brudte og stive streg (6.), der vidner om at muskelkoordinationen ikke længere fungerer normalt, som det f.eks. kan ses hos gamle eller syge mennesker.

En skrifts rytme kommer til udtryk i balancen mellem de enkelte bevægelser. Løber skriften henover papiret som en levende og harmonisk puls, eller er der tale om en taktfast marcheren? Rytmen (7. 8.) fortæller, hvor god man er til at udnytte evner og anlæg i balance med de ydre og indre impulser. Kort sagt hvor smidig man er, hvordan tilpasningsevnen er, hvor let man lader sig løbe over ende.

Når helhedsindtrykket ligger klart, bedømmer grafologen yderligere ca. 20 typer enkeltbevægelser, "variabler". I flæng kan nævnes størrelse, sammenhæng, tryk, bindingsform, hældning og længdeforskel m.fl. Nogle kan direkte måles, andre må skønnes.

En ting, det er vigtigt at gøre sig klart, er, at betydningen af enkeltbevægelserne ligger i kombinationen af dem, ikke i den enkelte bevægelse som sådan. Tidligere tiders tegntyding, hvor hver enkelt karakter betød noget helt bestemt, er forlængst forladt.

Det karaktermønster, der tegner sig efter analysen af enkeltbevægelserne skal selvfølgelig svare til konklusionen af helhedsindtrykket. Her som i alle andre forhold må man gøre sig klart, at det er de enkelte elementer, som

helheden, samtidig med at denne sætter grænsen for og rammerne om enkeltdelene.

For at få analysen af skriften og tolkningen af de forskellige dele til at udgøre et psykologisk "helt" billede, er det nødvendigt, at grafologen har et indgående kendskab til personlighedspsykologi. Grafologi er en psykologisk disciplin og kaldes også ofte for skriftpsykologi. Forskellige personlighedsmodeller kan fungere som baggrund eller referanceramme for karakterbeskrivelsen, og især Jung, men også Freud har bidraget væsentligt til forståelsen af de forskellige skriftmønstre.

En håndskriftanalyse er en uovertruffen indgang til personer, som ikke længere lever. Har man nogle gamle breve, kan man få svar på mange spørgsmål, som uvægerligt melder sig, når man interesserer sig for sine "rødder". Var de arbejdsomme? stridbare? tilfreds med tilværelsen eller rastløse og urolige, var de selskabelige? eller enegængere? ekstravagante eller sparsommelige? osv. En grafolog kan give svaret, for hun/han kender sammenhængen mellem håndskrift og psyke.

Den sammenhæng der er mellem håndskriftens bevægelsesmønstre og psyken findes selvfølgelig også på et eller andet plan i tegninger og malerier. I sin bog "Magi og skønne Kunster" siger maleren Asger Jorn: "Vil man forstå, hvad der ligger i et menneskes meddelelse, da kan man ikke nøjes med at lytte til de ord han siger eller læse dem han skriver. Endnu mere siges der igennem måden hvorpå det bliver sagt og skrevet, i selve formens indhold, for her kan man ikke lyve. Her kommer den fulde ubevidste sandhed frem."

Indsendt af exam. grafolog og cand. mag.
Else Steenstrup
Æblehaven 7
3450 Allerød
Telf. 42 27 16 66

Jeg tænkte ilt her
og sig: De skal
som enhver anden
Dokument - og bl

for danske-amerik.
i sidene Februar d.d.
til mine Afsender.
il rimeligvis vedbede
i yderligere Oplysning.

1. bevægelsesbetonet

2. formbetonet

Assistance til Fremskaffelse af 30 Plante
Mangplante, der dækker Københavns Raad
Fasade som smukt. Vi har bygget en stor
her og vil gerne have den delvis dækket for

en Lyd hvis,
jeg tænker
10 0

3. enkel

4. særpræget

Men den tegnede andrager
om, at det - ligesom for
20 Aar siden, da jeg var

at de var forberedte Bogen for et
i med en telegrafisk Hilsm
i have det til et blende min

5. for stram streg

6. stiv og usikker

hvis, j vil i den G-land, j
siden gik ned den fjernede ad
f u under bogen for den
en midt, de illustreret

8 1/2; men hvis jeg mis-
gaa en tidlig fra Dem, at
jeg kan se ind til det
stængels til den næste,
te det, vil jeg være glad
ved at få - har til at gaa.

7. rytmisk

8. urytmisk

AT VÆRE . . . . .

BLADREDAKTØR -

At lave blad er ingen ublandet fornøjelse

1. Hvis vi er spøgefulde, siger man, at vi er naragtige.
2. Hvis vi ikke er det, siger man, at vi er for alvorlige.
3. Hvis vi trykker noget, der er skrevet specielt for vores blad, siger man, at vi har for lidt afveksling.
4. Hvis vi trykker noget, der har stået i andre blade, siger man, at vi er for dovne til at skrive selv.
5. Hvis vi ikke optager indsendte bidrag, har vi gak og ingen sans for, hvad der er godt.
6. Det skulle såmænd ikke undre os, om nogen vil sige, at vi har hugget dette fra et andet blad. - Det har vi iøvrigt.

Denne remse er nok, at sagen er sat lidt på spidsen, men alligevel -

Den spøg, som ligger tæt på sandheden - er sjældent morsom.

SEND OS NU DIT INDLÆG - SÅ VI FÅR DEN NØDVENDIGE AFVEKSLING

Indholdsfortegnelse

Hjælpere søges.....	3
De skrev hjem. Ved Preben Poulsen.....	4
Arkivadresser.....	6
Tyven 2. del. Ved Inga Thomsen.....	8
Meddelelse fra redaktøren.....	21
Håndskrift og psyke. Ved Else Steenstrup.....	22
At være.....	27

Indhæftet midt i bladet findes både oversigten over efterårets foredrag og udflugt samt indbydelsen til Slægts-Træf i april 1992.

R

Der kommer **R**asmus med **R**arethen;
Han blæser dejligt i **T**rompeten.